SKANDAL

AV MARTA STARNBERG.

(Forts. fr. föreg. nr.)

(Forts. fr. föreg. nr.)

Men i rummet bredvid låg friherrinnan Ulftand och lyssnade till ljudet av en pennas raspande i dotterns rum. Kunde det vara möjligt att dottern glömde sig därhän, att hon också skrev brev till skogvaktarsonen? Vem eljes skulle hon sitta uppe i natten och skriva till? Louise gjorde henne verklig sorg. Att en flicka, med den ställning hennes dotter intog, kunde glömma sig därhän, var ju rent av ofattligt. Om så var, att hon verkligen skrivit till honom, så måste brevväxlingen omintetgöras, kosta vad det ville.

Friherrinnan steg upp ur sin bädd och gick in i dotterns rum. Där fanns intet brev, och dottern sov. Då gick hon ut igen.

Nästa dag lade friherrinnan beslag på sin dotters sällskap hela tiden. Louise fick inte ens tid att springa till brevlådan med sitt brev. Men på middagen, då de tillsammans gjorde en promenad och händelsevis gick förbi en brevlåda, stack Louise handen blixtsnabbt innanför blusen, och i nästa minut gled brevet ner i lådan.

"Vad gör du, Louise?"

"Jag lägger ett brev i lådan, mamma lilla".

"Vem till?"

Friherrinnan såg på sin dotter.

"Tyst, tyst, lilla mamma! Det duger inte att tala högt om det på gatorna i Marstrand. Det är en stor, härlig hemlighet med det brevet, och en vacker dag, en mycket vacker dag, skall du få veta den".

Fröken Louise såg ut, som om hon ämnade dansa på gatan i Marstrand. En jublande fröjd böljade genom hennes unga kropp.

"En dotter får inte tala om hemligheter, då hon talar med sin mor. — Vad skulle det kunna vara för en hemlighet? Vem skrev du till?"

"Kunna vara? Å, lilla mor, det k u n d e vara tusende".

"Vad menar du?"

"Det kunde ju till exempel vara om en blivande julklapp till dig eller om en födelsedagsgåva eller en namnsdagsgåva. Jag säger inte, att det var det, men det k u n d e ju vara det. Du ser ju riktigt nyfiken ut. Kan du verkligen bry dig så mycket om ett brev?"

"Jag vill veta vem min dotter skriver till. Jag har rätt att fordra det, Louise".

Fröken Louise blev allvarsam, och hennes steg tydde inte på dans längre.

"Jag skall nog säga det till dig, mamma, men på gatan kan jag inte säga det. Det är ingenting orätt. Hur kan du tro din dotter om det?"

En bekant till friherrinnan kom i deras väg. Louise skickades bort i något ärende, och friherrinnan vände om och gick gatan tillbaka. Hon lät se på brevlådan. Klockan tre skulle den tömmas.

Klockan tre var friherrinnan Ulftand åter på samma gata, där brevlådan var.

"Här har kommit i lådan ett brev, som jag ville ha tillbaka. Kan jag få det?" frågade hon brevbäraren, som kom för att tömma brevlådan.

"Jo bevars. Vem är det till?"

"Till — — till herr Ernst Malm?"

Breven genomsöktes, ett litet brev räcktes fram, och det gled ned i friherrinnans ficka, men handen darrade.

Friherrinnan gick hastigt mot hemmet, och hemkommen reglade hon dörren till sitt rum. Så tog hon upp brevet ur sin ficka. "Juris studeranden Herr Ernst Malm", och hennes dotters handstil. Hon vände det lilla brevet i sina skälvande händer. Hennes läppar voro vita.

"Jag skall inte läsa det, kära barn", sade hon för sig själv, som om hon talade till sin dotter. "Jag skall visst inte läsa det, men jag måste rädda dig. Min hand måste gripa in för att rädda dig, ty du vet inte vad du gör, stackars barn".

Hon satte en brinnande tändsticka under brevet och förvandlade det till aska.

Fröken Louise hade föresatt sig, att hon skulle tala om sin kärlek för modern, då hon nästa gång frågade henne om det där brevet. Men modern talade ej mer om det. Och så fick hennes kärlek alltjämt bli en hemlighet. Baronen anlände om några dagar, och fröken Louise fördes från det ena nöjet till det andra. Hon väckte uppseende dels genom sina toletter, som modern lade ytterligt stor omsorg på, och dels genom sitt utseende, ty fröken Louise hade blivit fager och skär som en ros.

Det låg väntan och gungade i hennes vackra ögon. Hon gick och väntade på ett brev. Från morgon till afton och från afton till morgon väntade hon. Men intet brev kom. Å, att han inte skrev! Då intet brev kom, började hon att vänta på honom, som inte skrev. Han skulle kanske komma själv. Nu förstod hon det. Visst skulle han komma, eftersom hon hade bett honom komma. Fröken Louise kunde älska, men hon kunde inte tvivla.

Hon gick och såg på husen i Marstrand, de stora och de små. Månne han bodde i det huset eller i det? Hon gick och väntade, att hon skulle möte honom på gatan, hastigt i något gathörn kanhända, och hennes ögon voro vidöppna och sökande. Hon var så lycklig i sin väntan, att hennes mun ständigt log.

"Du lyser som en liten stjärna, Louise", sade modern en dag och smekte hennes varma kind. "Man talar om dig, och herrarna tävla om din bevågenhet. Jag är en smula stolt över min dotter. Grevinnan Örnhuvud kämpar för att få sina döttrar ytterst, men du kommer alltid framför dem. Det är naturligtvis unge greve Björnram, som alla vill fånga. Han är också verkligen charmant och ser mycket bra ut. Det var en fröjd att se er två dansa i går".

"Jag kan låta bli att dansa med greve Björnram, så kan fröknarna Örnhuvud få de danserna i stället", svarade fröken Louise.

"Är, barn, så du talar! Det vore att handla emot god ton, och du får akta dig för att få en skymt av skugga över ditt namn".

"Ja, mamma. Det får inte falla någon skugga över mitt namn, det måste vara så rent, så rent, så rent".

"Naturligtvis". Friherrinnan var mycket belåten, och hon anpassade sitt parasoll, så att solen inte skulle lysa över hennes händer och färga dem. "Greve Björnram representerar det bästa partiet här, och jag undrar inte på att det är en smula oro i flickvärlden. Det skall bli intressant att se vem som avgår med segern. Hans far lär vara i kungens sällskap på Drott och kommer hit snart. Det påstås att han sänt sin son hit för att han skulle se sig om i societeten efter sin blivande grevinna. Han lär arbeta för att få sonen gift efter sitt stånd".

"Det var styggt gjort av hans far. Han borde väl få gifta sig med den han tycker om. Stackars greve Björnram!"

"Ett namn medför förpliktelser. För övrigt kan man lära sig att tycka om den man b ö r gifta sig med. Det har tusende fått göra och jag också, och det måste också min dotter göra en gång".

Friherrinnan steg upp. Hennes röst darrade, och hon böjde sig ned över dottern och kysste henne på kinden.

"Det förstår jag inte, mamma".

"Nej, vid dina år förstår man det inte. Sedan förstår man det".

"Sedan? Vad det måtte vara för en obehaglig tid!"

Fröken Louise gick hem efter sin racket. Greve Björnram väntade på ett utlovat tennisparti.

XV.

Ernst Malm satt vid sina böcker i universitetsstaden. Hans dörr var ofta stängd, och om natten brann ljus i hans rum.

Ernst Malm grubblade.

Händelsen med faderns plats hade gripit honom, och han kunde inte glömma sitt löfte till Gud. Gud hade ställt sig i hans väg, och han kunde inte ta sin blick ifrån honom. Det var ingen slump, som avgjort, då hans far vid närmare sextio år fick en god plats i den stund han behövde en sådan. Gud själv hade gripit in. Och han hade givit Gud ett löfte: om fadern fick en plats och om Louise fick bli hans, så skulle han tjäna Gud i hela sitt liv. Fadern fick en plats, Louise skulle en gång få bli hans, han kände det som en orubblig försäkran. Och löftet han givit! Hur skulle han infria det? Vad skulle han göra?

"Vad begär du av mig?" frågade han Gud i nattens stillhet. "Vad begär du av mig? Kan jag inte tjäna dig, på vilken plats jag än står? Är det något särskilt du önskar av mig, eftersom min själ är så orolig? Jag vill hålla mitt löfte".

Det kom intet svar, och oron i hans själ och ovissheten växte. Hittills hade Gud stått för honom som något fjärran bländande ljus, som han föga sysslat med i sitt inre. Men från den dag fadern fått den plats han bett om, framträdde Gud för honom som ett personligt, påtagligt väsen, som stod i något slags livsförhållande till honom. Han fick ett oemotståndligt begär att forska i ämnen, som hittills föga intresserat honom, och på hans skrivbord hopade sig teologiska verk bredvid de juridiska. Han satt och pluggade lagparagrafer och juridisk psykologisk diagnos, som lärde honom att vända ut och in på människorna, medan hågen växte för teologiska studier. Han ville tränga fram till det högsta, som människosläktet genom tidernas lopp fått syn på, och han ville närma sig det med alla inom honom boende möjligheter. Men det medförde en omkastning i hans studier, och hade han råd till det, hade han tid? Louise väntade på honom, lyckan väntade på honom. Och vad skulle fadern säga? Han studerade juridik allt framgent, men på den tid han anslagit till vila, kastade han sig över teologien. Han styrktes mer och mer i sin dunkla aning om att släktet vandrade omkring med fjäll för sina ögon och kunde inte skönja Gud, sådan han är. Att få bort fjällen och få syn på Gud såsom skaparen, med vilken man stod i ett omedelbart livssamband, och såsom fadern, under vars säkra skydd man kunde känna barnasinnets frigjorda glädje och trygghet, skulle göra livet till en rosig barnadröm. Det skulle förjaga allt missmod, all fruktan, all livsleda. Kunde det finnas en större livsuppgift, en härligare gärning? Var det det, som Gud fordrade av honom?

Hur skulle han få ett svar? Hur skulle han få visshet? Var hågen för de teologiska studierna ett svar? Kunde han och borde han gå framåt på den väg han slagit in på? Kunde han och borde han kasta om och slå in på en annan väg? Han beslöt sig för att rådgöra med någon och ta den människans råd som ett svar ifrån Gud. Men vem skulle han vända sig till? Till fadern? Nej. Till modern? Nej. Till Louise? Nej. Till någon av lärarna i teologi? Nej. Till någon av lärarna i juridik? Nej. Han ville vända sig till någon, som stod helt och hållet utanför hans sak.

Jägmästar Falks bild trädde med ens fram för honom. Hur kom det sig? Varifrån kom den? Satt han inne med gudasvaret, han, som skämtade och svor och svor och skämtade, så att skrattet genljöd, där han gick fram?

Ja, han fick inte borr den bilden. I två dagar låg den över honom som en maning, och på den tredje skrev han ett brev till jägmästar Folk och berättade om sin ställning. Borde han kasta om i sina studier och beträda den teologiska banan i stället för den juridiska för ett inre skravs skull, han, som var medellös och som snart lagt ner tre terminers studier på juridik? frågade han. Borde han det, då det gällde för honom att vinna tid, då fröken Louise satt och väntade på honom? Kanske var alltsammans en sjuklig idé, som borde bortvisas, och lusten för de teologiska studierna övergående. Han förstod inte rätt den oro, som borrade sig in i hans själ, och han hade behov av att tala med någon. Ett var säkert: inom honom pågick en stark brottning, som marterade honom. Flera röster manade honom att gå framåt, en enda att vända om. Han hade lovat Gud sin tjänst, och han ville hålla sitt löfte. Men han förstod, att man på alla platser i livet kunde tjäna sin Gud. "Farbror har lovat mig sitt bistånd, ifall jag kommer i någon förlägenhet," skrev han. "Nu är förhållandet så. Jag behöver ett råd, och därför kommer jag".

Det blev med ens stilla inom honom, sedan han avsänt brevet, och lugnet förtfor, medan han gick och väntade på svar. Det var, som om saken redan vore avgjord. Han studerade sin juridik och gick på sina föreläsningar som vanligt, men då natten kom, glömde han att vila, då fördjupade han sig i teologi, och då var det, som om han fått luft under sina tankars vingar, som om han stämt möte med Gud.

"För tusan hakar, visst skall du kasta om och studera teologi, om du så tycker", stod det skrivet med stora ord. "Det är flickan och pengarna, som manar dig att fortsätta på den väg du först slagit in på, förstår jag. Men det skall jag säga dig, att om det är något bevänt med flickan, så kan hon vänta ett år till. Och vad pengarna beträffar, så behöver du inte oroa dig för den saken. Du har inte förgäves vänt dig till gamle Falk. Jag skall bistå dig. Det är gott gry i dig, min gosse, och du skall gå, dit hågen manar dig. Hågen är ett vägmärke, som säger en, vart man skall gå. Har du fått håg för den där teologien, så må du för tusan hakar ge allt annat på båten för den. Men det säger jag dig: en vanlig präst skall du inte bli. Du skall gå så långt i studier, som det är möjligt att gå på den bana du slagit in på, och du skall stå som en hel man, där du ställer dig, min Ernst! Låt ingen flicka, heter hon än Ulftand, skilja dig från ditt levnadsmål! Du må pröva henne. Oprövad dygd är ingen dygd. Slå nu i dig så mycket teologi, som du har magasin för, och kom så hit ett tag under julferierna, så får vi göra upp om din ekonomi!..."

Det dånade i Ernst Malms rum, då han slog de juridiska böckerna samman, och det strök som en morgonfläkt över hans panna, då han öppnade bibeln och lade sin hand i den.

"Gud, nu träder jag i din sold".

XVI.

Snön föll i lätta flingor, dröjande och villrådigt, som om den icke hade lust för att lägga sig till ro. En och annan liten flinga stannade på fröken Louises pälsmössa eller på hennes eleganta skinnboa, som om de ville spörja henne, varför hon hade så brättom, och vart hon ämnade sig.

Fröken Louise hade kommit hem från Stockholm föregående dag, och hon hade inte varit hemma sedan den dagen hon följde sin mor till Marstrand. Hon hade stannat vid havet till i september och sedan rest direkt till Stockholm för att fullborda sin bildning med några lektioner och för att roa sig. Hela världen hade med ens öppnat sig för henne, och hon hade fått syn på all världens härlighet. Mitt i nöjenas virvel hade ofta en svindlande längtan efter den hon älskade smugit sig över henne. Men nöjesvirveln, som hon befann sig uti, ägde så mycken ny tjusning för henne, att den kunde döva hennes längtan. I någon stilla stund, då hon blev lämnad åt sig själv, kunde hennes själ ropa: "Varför svarade du inte på mitt brev, och varför kom du inte till mig? Vet du då inte, att tystnad är som ett vapen till döds? Hur länge vill du låta mig vänta?"

Och nu var hon hemma. Nu var det vinter, och den lilla grinden i buxbomshäcken var igensnöad. Hon skyndade stora vägen framåt till skogvaktargården.

Han måste vara hemma nu, han också tänkte hon. Det är ju endast ett par dagar till jul. Hennes hjärta bultade av längtan. Allt, som makats undan, och gömts och tystats ner under en tid, strömmade nu fram i hejdlös fart. Hon skulle banna honom med kyssar, för att han ej skrivit, och hon skulle bli så lycklig, då hon såg honom igen och fick gömma sin blick i hans. — Å!

Hon vek av in på skogvaktargården. Hon såg upp mot hans fönster. Det såg så naket och kallt ut, inte ens en gardin för de små rutorna. Hon blev rädd. På trappan stod några barn och stirrade förundrade på henne. På trappsteegt stod en hink fylld med sopor och runt om kvastar, ämbar och en hopsparkad trasmatta. En kvinna med en bomullshalsduk på huvudet tittade ut genom dörren.

"Jag söker fru Malm".

Fröken Louises ögon var fulla av ångest.

"Malms, dom flytta härifrån i höstas, och det har ingen varit här se'n dess, vad jag vet. Har hon kommit resande hit?"

"Vart ha de flyttat? Säg?"

"Ja, det kan jag inte säga. Det var visst till något bruk norrut, tror jag. Si, vi kom hit i november, så vi har inte varit här så stort länge än. Vi kom ända från Stridforsen i Värmland. — Är hon kanske en bekant till Malms och har kommit långt ifrån?"

"Minns ni inte, vad bruket heter?"

"Nej, jag kan rakt inte påminna mig det, fast nog har jag hört det, förstås. Si, jag skall säga, hur det var. Till oss har man sagt, att baron sa opp skogvaktarn, för att dotter hans hade gått och förälskat sig i skogvaktarns pojke. Han skulle inte ha varit så dan i henne, men hon skulle ha varit alldeles galen i honom. Det skall vara en rar pojke, och i skola har de haft honom, så han lär vara student också. — Hon har kanske kommit med tåget?"

"Adjö".

Fröken Louise skyndade bort. En känsla av äckel följde henne. De nakna fönsterrutorna, gumman med den tandlösa munnen och de nyfikna ögonen, kvastarna, soporna, byttorna och barnen. Hon kunde inte nämna hans namn där. Hon kunde inte tänka, inte känna. Hon ville bara fly undan, bort.

Hon kom upp på sitt rum, och hon reglade sin dörr. Hon sjönk ner i en djup fåtölj, och där gömde hon sitt ansikte. En hemsk förlamning hade gripit henne. Det var, som om allt inom henne stelnat till is. Ett ögonblick bröts dock förlamningen, och i våldsamma snyftningar klagade hon: "Hur kunde du flytta bort utan att säga mig det? Varför övergav du mig? Varför svarade du inte på mitt brev? Varför kom du inte, då jag gick därborta vid havet och väntade på dig? Hur kunde du gå bort från mig och gömma dig därute i den vida världen, då du visste, att jag älskar dig? Och du älskade också mig en gång. Det var ingen osanning, då du sade mig, att jag var dig så kär. Jag kände din kärlek, det var inte bara ord, jag kände den som en stark, brusande flod. Och jag hade kunnat gå i döden för dig. Det visste du, Ernst, Ernst, det vet du ännu, och du älskar mig ännu såsom du förut älskat mig. Jag vet det. De andra kan ju inte veta det, och de behöver inte veta det. Pappa körde bort dig. — Å, att han kunde göra mig en sådan sorg! — Visste du det? Visste du, att det var för min skull du måste bort? Då det blir sommar, skall du inte möta mig mer vid grinden i häcken, och jag vill inte gå bort till ditt hem mera, aldrig mera. Jag vill inte springa och leta efter dig i några stugor. Jag vill, att du skall komma till mig. Jag vill, att du skall stiga över alla hinder, om de också räcker ända upp till skyn, för att komma till mig, ty jag tillhör dig. Jag har givit dig hela min själ. Ingenting emellan himmel och jord borde hindra dig att komma till mig, ja, om du också måste trampa mina föräldrars vilja under dina fötter, måste du komma, ty jag tillhör dig. Och du kommer nog". Det lyste till i hennes ansikte, som det lyser över himmelen, då solen sticker fram ur ett moln. "Du kommer nog. Du får inte tänka, att jag skall springa omkring i världen och söka efter dig nu, nej, inte nu, aldrig mer. Det är du, som skall komma. Men om du inte själv kan komma ännu, om det är något inom dig, som förbjuder dig att komma, så måste du väl ändå sända mig ett litet brev till slut". Hon började räkna på sina fingrar. "Det är fyra månader, sedan jag skrev, fyra månader, som jag väntat".

Solen var borta, och molnet var framme igen. Tårarna föll som ett häftigt värregn.

Då matklockan ljöd, tvättade fröken Louise sitt ansikte och gick så ner i matsalen.

"Hur är det, Louise? Har du grått?"

"Ja, mamma, jag har grått".

"Men min kära lilla vän, vad är det? Varför har du grått?"

"Därför att — att det gjorde så ont. Du kan inte tro, så ont det gjorde".

"Var har du ont, barn? Säg mig det?"

"Jag tror, att det var i hjärtat".

"Då måste vi skicka efter en läkare. Det är så gott, att du bäddas ner, mitt stackars barn. Jag visste inte, att du var sjuk".

'Han kan inte hjälpa mig, mamma".

"Jo, jo. Han måste undersöka dig och se, vad det är".

Och så bäddades fröken Louise ner i sin säng, och läkaren kom och undersökte och lyssnade och kunde föräldrarna stodo vid hennes bädd genting se och ingenting höra. Och färdiga att offra allt för dotterns skull.

Men Louise låg i sin säng med blicken famlande i fjärran. Det var blott ett, som fattades henne. Om han kom till henne, han, som de kört bort, då skulle allt vara bra igen.

(Forts.)

Det påstås att de vilka arbeta utomhus hava bästa synförmågan.

Det måtte finnas lejon i Rockford. Man har där åtminstone en "Lions Club". Och denna klubb valde vid sitt årsmöte härföriden till sin konung en svensk — ett svenskt lejon — vid namn Adelbert R. Floberg. Denne är emellertid icke det enda svenska lejonet. Man har en hel kula full. Vi ha påträffat sådana namn som Al. Nelson, Elmer Strand, Wm. O. Peterson, A. E. Anderson, J oe Westerberg m. fl. Hoppas de samtliga kunna — r y t a, ty detta behöves säkert i Rockford, där sämjan i allmänhet är känd för att vara mindre god.

FÖRRA veckan talade vi till eder om kursen på norska kronor samt förutspådde en ökning i värdet, vilket också ägt rum. Kursen har stadigt varit i stigande med undantag av ett "set back", som den fick på valutamarknaden den 20, 21 och 22 februari. Kursen är emellertid åter i stigande.

VI VILJA ÅTERIGEN FRAMHÅLLA

att pängar, som sändas genom oss, garanteras absolut mot förlust. Alla penningförsändelser, som komma till oss, äro **inom 24 timmar** efter dess mottagande på väg till Sverige, Norge eller Danmark. Våra förbindelser i de skandinaviska länderna äro de bästa möjliga. Vi ha korrespondenter i alla större städer i Sverige, Norge eller Danmark och "drafts" kunna utställas på alla städer, där det finnes en bank eller postkontor. Vi ombesörja att få kvitto från mottagaren av penningförsändelsen. Våra penningförsändelser äro garanterade av William Avenue branschen av Royal Bank of Canada.

LÅTOM OSS NU TALA LITET OM DEN TUR NI ÄMNAR FÖRETAGA HEM

Så snart som ni bestämmer er för eller så snart som ni tänker på att företaga en tur till gamla landet — skriv till oss. Låt oss ge er alla upplysningar angående passbestämmelser och reserutter etc. Vår långa erfarenhet i resetrafiken står till eder tjänst och allt, som står i vår makt, kommer att bliva gjort för att göra resan så behaglig som möjligt. Vi ha agentur för alla linjer — både direkta samt via England eller via Hamburg.

FÖRBÄTTRAD CANADISK BETJÄNING

I april detta år komma Cunard och Anchor Donaldson linjerna att igångsätta en förbättrad ångbåtsbetjäning på Canada. Fem nya oljebrännande oceanbåtar komma att upptaga regelbunkna turer mellan Montreal—Liverpool; Montreal—Plymouth eller London. De nya fartygens namn äro Albania, Tyrrhenia, Ansonia, Andania och Antonia. Alla äro byggda enligt de modärnaste principer samt representera det bästa i passagerarebekvämlighet. Det finnes cabin och tredje klass. Speciell hänsyn har ägnats tredje klassen. Det finnes många två "berths" utsides hytter. Alla äro stora och fina. Vi skola i ett framtida samtal komma tillbaka till seglingstiden, o.s.v.

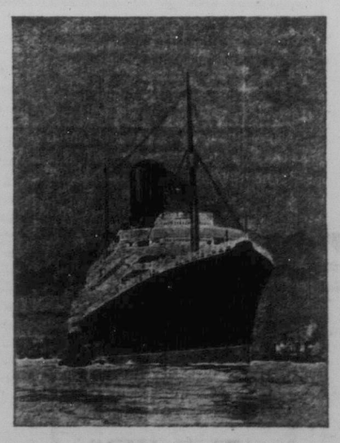

En av Cunardlinjens nya oljebrännande ångare för canadisk betjäning.

I vårt nästa samtal skola vi behandla de direkta linjernas historia.

Skall ni sända efter en släkting eller vän i vår?

Som ni väl vet, finnes det nu nya immigrationsbestämmelser. Ja, nya kunna de väl knappast kallas, ty de ha varit gällande från september i fjol. Vi kunna emellertid hjälpa er med de dokument, som behövas, samt ge er alla upplysningar angående resan. Våra representanter i New York, Halifax och Montreal skola se till att passagerare inregistrerade genom oss sändas väst över med det snabbaste tåg och den mest direkta routen.

Skriv genast till oss efter alla upplysningar. Skriv i dag till

P. M. DAHL STEAMSHIP AGENCY

325 LOGAN AVE., Tel.: A 9011 WINNIPEG, MAN.

År 1921 sändes över 500,000 kronor, säger över femhundra tusen, eller över en halv miljon, genom oss. Över 100 personer kommo från Sverige,

COPENHAGEN

Garanterad absolut ren och den bästa tuggtobak i världen.

Behaglig och varaktig emedan den är tillverkad av den bästa, rika, saftiga bladtobak.

TUGGTOBAK